

2015-11-13

Redogörelsetext för Bestämmelser för traineejobb

Redogörelsen omfattar Överenskommelse om Bestämmelser för traineejobb och gäller fr.o.m. 2015-11-12.

Parter i överenskommelsen är Sveriges Kommuner och Landsting, Arbetsgivarförbundet Pacta samt Svenska Kommunalarbetareförbundet.

Överenskommelsen innehåller förhandlingsprotokoll och bilagor.

Bilaga 1 innehåller Överenskommelse om Bestämmelser för traineejobb. Överenskommelsen innebär tillägg och justeringar av Överenskommelse om Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktionsanställning – BAL 13, i lydelse 2013-04-01, för de som anställs för traineejobb och beskrivs närmare nedan.

Bilaga 2 innehåller reglering kring tvisters handläggning och beskrivs närmare nedan.

Bilaga 3 och 3 b innehåller Lokalt kollektivavtal om Bestämmelser för traineejobb.

Bakgrund

Regeringen har fattat beslut om så kallade traineejobb. Reglering av traineejobb finns angivet i förordningen om särskilt anställningsstöd. (Förordningen bifogas cirkuläret).

Det har uppmärksammats att många arbetslösa har en gymnasial utbildning men ändå inte får ett arbete. Den som har en gymnasieutbildning som inte är adekvat för vår sektor och har varit heltidsarbetslös minst 3 respektive 6 månader inom en ramtid av 6 respektive 9 månader har möjlighet att erbjudas traineejobb. Traineejobb anvisas via Arbetsförmedlingen som så kallat ”särskilt anställningsstöd”. Anställning med särskilt anställningsstöd är undantagen lagen om anställningsskydd (LAS) enligt 1 § 4 p LAS. Det innebär att bestämmelserna i LAS inte gäller för traineejobb.

Traineejobben är en anställning som kombineras med en yrkesutbildning. Traineejobb ska vara möjliga inom välfärdssektorn men även för hela arbetsmarknaden inom sektorer där det finns bristyrken.

Syftet är att genom traineejobben motverka ungdomsarbetslösheten samtidigt som traineejobben är avsedda att bidra till kompetensförsörjning inom sektorer där allt fler går i pension.

Den del som avser utbildning ska vara kompletterande gymnasieutbildning eller motsvarande inriktat till de områden som anges i förordningen. Avsikten är att studierna ska kunna leda till en avslutad utbildning och en varaktig anställning inom traineejobbets yrkesområde.

Den del som avser arbete ska utgöras av arbete i ordinarie verksamhet.

Förhandlingsprotokoll

§ 3 Tvisters handläggning

Parterna har överenskommit om en särskild ordning vad gäller tvisters handläggning, vilket beskrivs utförligare nedan. Ordningen är densamma som tidigare överenskommits vad gäller tvister om BAL 13.

§ 5 Rekommendation om LOK m.m.

Parterna är överens om att lokal överenskommelse om Överenskommelse om Bestämmelser för traineejobb ska anses ha kommit till stånd genom att kommun, landsting, region eller kommunalförbund beslutar att anta bestämmelserna. För företag som är medlemmar i Pacta träffas genom den centrala överenskommelsen lokalt kollektivavtal om Överenskommelse om Bestämmelser för traineejobb.

Observera dock att en lokal överenskommelse fordras för att anställning för traineejobb ska kunna ingås i andra verksamhetsområden än inom vård- och omsorgsverksamhet, vilket beskrivs mer utförligt nedan. Observera också att det fortfarande krävs tecknande av lokalt kollektivavtal för att möjliggöra arbetslivsintroduktionsanställningar enligt BAL 13.

§ 6 Giltighet och uppsägning

Den centrala överenskommelsen gäller tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 3 kalendermånader.

Bilaga 1 till Bestämmelser för traineejobb

Bilaga 1 innehåller de anpassningar av BAL 13 som parterna har kommit överens ska gälla för de som anställs för traineejobb. I de fall inte annat anges i denna överenskommelse ska anställningsvillkor enligt BAL 13 tillämpas för arbetstagare som anställs för traineejobb.

Nedan följer redogörelse för tillägg och justeringar av anställningsvillkoren i BAL 13.

De områden som det är möjligt att, efter antagande av överenskommelsen av arbetsgivaren, anställa för traineejobb inom välfärdssektorn är inom vård- och omsorgsverksamhet.

Kap. 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Inledning

Mom. 1

Överenskommelsen syftar till att möjliggöra anställningar för traineejobb enligt förordningen om särskilt anställningsstöd.

Regeringsbeslutet avseende traineejobb är uppdelad i två områden, välfärdssektorn och bristyrkesområden.

Inom välfärdssektorn

Välfärdssektorn tar sikte på kommun och landsting/region. Förutsättningen för att erbjudas ett traineejobb inom välfärdssektorn är att en person under en ramtid om 9 månader räknat från den dagen före anvisningen varit arbetslöshet på heltid under minst 6 månader.

Efter att arbetsgivaren antagit den centrala överenskommelsen är det möjligt att anställa för traineejobb inom vård- och omsorgsverksamhet. Sveriges Kommuner och Landsting/Pacta och Svenska Kommunalarbetsförbundet är överens om att begreppet vård- och omsorg innefattar,

- hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen,
- äldreomsorg enligt socialtjänstlagen, eller
- funktionshinderomsorg enligt socialtjänstlagen.

Särskilt anställningsstöd får lämnas för motsvarande 50 procent av en anställning på heltid och, enligt vad som aviserats enligt budgetpropositionen, under högst 24 månader. Det finns även ekominsikt stöd avseende kostnader för handledning.

Inom bristyrkesområden

Traineejobb inom bristyrkesområden kan enligt förordningen erbjudas över hela arbetsmarknaden. Förutsättningen för att erbjudas traineejobb inom bristyrkesområden är att en person under en ramtid om 6 månader räknat från den dagen före anvisningen varit arbetslöshet på heltid under minst 3 månader.

Arbetsförmedlingen på lokal nivå bedömer och anvisar arbetsgivaren med utgångspunkt från vad som är att betrakta som bristyrkesområden. Särskilt anställningsstöd får lämnas för motsvarande 50 procent av en anställning på heltid under högst 12 månader.

Övrigt

Anställningen ska kombineras med studier på gymnasial nivå eller motsvarande som ska kunna leda till en avslutad utbildning och en varaktig anställning inom traineejobbets yrkesområde. Detta gäller både för de som anställs för ett traineejobb inom välfärdssektorn och inom ett bristyrkesområde.

Arbete och schemaläggning för arbetstagaren behöver anpassas utifrån arbetstagarens möjligheter att studera. Det förutsätter dialog mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

En anställning enligt detta avtal kan ske även om det hos arbetsgivaren finns arbetstagare med företrädesrätt till återanställning.

Möjlighet till lokal avvikelse

Mom. 2

Arbetsgivare och arbetstagarorganisation kan träffa lokalt kollektivavtal om att erbjuda traineejobb även inom annan verksamhet än vård- och omsorgsverksamhet. Det handlar om anställningar i verksamhet som rör skollagen när det gäller välfärdssektorn men kan även gälla andra verksamheter där arbetsförmedlingen anvisar arbetsgivaren arbetstagare till bristyrken på lokal nivå.

Svenska Kommunalarbetsförbundet på central nivå har tydligt förmedlat en positiv hållning till att bejaka andra verksamheter för traineejobb och att verka för en smidig och skyndsam hantering för att sådana lokala kollektivavtal ska tecknas.

§ 2 Befintliga lokala avtal, utgår

Bestämmelsen om befintliga lokala avtal utgår då avtal inom avtalets tillämpningsområde inte ska ha funnits tidigare.

§ 3 Lokal överläggning, utgår

Den särskilda regleringen i BAL 13 § 3 om lokal överläggning är borttagen för traineejobb men samverkan/MBL gäller på sedvanligt sätt.

§ 4 Tillämpningsområde m.m., ersätts med

Överenskommelsen är tillämplig för de arbetstagare som omfattas av anställning för traineejobb i enlighet med förordningen om särskilt anställningsstöd.

Förordningen avseende traineejobb är uppdelad i två områden, välfärdssektorn och bristyrkesområden, se ovan.

Handledning/stöd

Även om reglering och krav på handledare enligt BAL 13 inte finns för traineeanställningar så kan det vara bra att utse en särskild handledare även för dessa anställningar. Det är av vikt att den anställde ges goda förutsättningar för att kunna tillgodogöra sig utbildning i kombination med arbete. Behovet av stöd och omfattningen av detta som den anställde kommer att behöva kan variera.

Se ovan om ekonomiskt stöd för handledning inom välfärdssektorn.

Kap. 2 Anställning

§ 6 Anställningsform, upphörande m.m.

Mom. 1 första stycket

En anställning enligt detta avtal är en tidsbegränsad anställning. Notera att det är viktigt att det framgår av det enskilda anställningsavtalet att detta rör sig om en tidsbegränsad anställning med särskilda villkor som alltså vare sig är ett vikariat eller en allmän visstidsanställning. Anställningen anges i anställningsavtalet med aktuell befattningsbenämning, samtidigt ska det framgå att anställningsvillkoren är enligt Bestämmelser för traineejobb.

Omfattning av arbete i förhållande till studier är någonting som arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om och sysselsättningsgraden som bestäms ska anges i det enskilda anställningsavtalet.

Mom. 2 Motsvarar skrivningen i BAL 13 för traineejobb.

Mom. 3 Motsvarar skrivning i BAL 13 med den justeringen att tjänstgöringsintyget inte behöver innehålla uppgift om genomförda utbildningsinsatser.

Kap. 5 Lönebestämmelser och särskilda ersättningar

§ 15 Löneform

Mom. 2

Månadslönen utges i proportion till den sysselsättningsgrad i anställningen som arbetsgivaren och arbetstagaren kommit överens om.

Det innebär att den anställda får betalt för arbetet som denne utför medan arbetstagaren kan ansöka om studiemedel från CSN för studiedelen. För att arbetstagaren ska vara berättigad till studiemedel från CSN krävs dock att studierna motsvarar minst 50 %.

Kap. 7 Avslut av anställning

§ 29 Vissa bestämmelser om turordning och företrädesrätt

Bestämmelserna i BAL 13, gäller med tillägg av ett andra stycke till mom. 2. Det nya stycket innebär att om en arbetstagare tidigare haft en AB-anställning hos arbetsgivaren som tillgodoräknats tid för företrädesrätt eller konvertering genom vikariat eller allmän visstidsanställning, och därefter kommit att bli arbetslös och sedan blivit anställd för ett traineejobb, hos samma arbetsgivare, ska den faktiska tiden för traineejobbet räknas bort om anställningen övergår i en AB-anställning.

Tvisters handläggning, Bilaga 2

Regleringen motsvarar den som finns avseende tvister kring BAL 13 och Överenskommelse om Bestämmelser för arbetstagare i utbildnings- och introduktionsanställning – BUI 12.

Vid tvister om avtalets bestämmelser tillämpas skiljenämnds-förfarande. Oorganiserad arbetstagare har ingen möjlighet att få sin fråga prövad i skiljenämnd.

Förordning och Arbetsförmedlingen

Det är förordningen om särskilt anställningsstöd som reglerar traineejobb. Förordningen bifogas cirkuläret. Regeringen har överlåtit till Arbetsförmedlingen att hantera utbetalning av särskilt anställningsstöd och ekonomiskt stöd för handledning. Det kan vara värt att notera att ansökan om anställning- och ekonomiskt stöd endast utbetalas om ansökan inkommit till arbetsförmedlingen innan anställning sker.